

Økonomi og ledelse, Kvæg

Opdateret budgetanbefaling for mælkeprisen i 2023

Dette notat indeholder en anbefaling til mælkeprisen til budgetteringen for 2023, en kort omtale af markedet samt en omtale af forventningerne til mælkeprisen på længere sigt. Budgetanbefalingen er udgivet ultimo september 2022.

Viden om Opdateret 29. september 2022

Sammendrag

Budgetanbefaling for mælkeprisen i 2023:

- Konventionel mælk: 3,78 kr. pr. kg standardmælk
- Økologisk mælk: 4,27 kr. pr. kg standardmælk

Budgetanbefalingen for mælkeprisen i 2023 er 18 øre lavere for konventionelle bedrifter og 21 øre for økologiske bedrifter i forhold til den forventede mælkepris i 2022. Det er forudsat, at der vil være prisjusteringer i løbet af 2023, men samlet set vil afregningsprisen stadig være på et højt niveau.

Markedsudviklingen er usikker, derfor skal der indregnes følsomheder ved budgetlægningen

Der er i sagens natur usikkerhed om prognosen for mælkeprisen i 2023. Blandt andet er der usikkerhed om inflationens påvirkning på forbrugerøkonomien og deres indkøb af forarbejdede mejerivarer, mælkeindvejningen på europæisk plan og størrelsen af import af mejeriprodukter i Kina. Det europæiske marked forventes at komme i balance efter en længere tid med høje priser grundet en lav vækst i mælkeproduktionen.

Derfor skal der indregnes følsomheder i forbindelse med budgetlægningen. Vi anbefaler at regne med et spænd på 75 øre pr. kg, hvor et nedre niveau for konventionel mælk vil være 3,25 kr. pr. kg mælk og et øvre niveau ca. 4,00 kr. pr. kg. For økologisk mælk vil et nedre niveau være ca. 3,75 kr. pr. kg mælk og et øvre niveau ca. 4,50 kr. pr. kg mælk.

Standardmælk

Standardmælk er mælk med 4,20 procent fedt og 3,40 procent protein. I prognosen bruger vi Arlas afregningsmodel. Vi regner med et kvalitetstillæg på 3,2 procent og 2,1 mio. kg mælk leveret til mejeriet i gennemsnit pr. bedrift. Prognoseprisen er inklusive tillæg for Klimatjek og non-GM foder samt tillæg for uafhængig afhentning,

adgangsforhold og 3" udløbsrør. Individuel konsolidering på ejerbeviser er inkluderet i prognoseprisen. Fælles konsolidering er ikke inkluderet i prognoseprisen.

Anbefaling til mælkepris ved budgetlægning 2023

SEGES' opdaterede budgetanbefaling til 2023 for konventionel mælk er vist i tabel 1 samt den forventede gennemsnitlige pris i 2022. Det anbefales at anvende en budgetpris på 3,78 kr. pr. kg standardmælk ved budgetlægning for 2023, hvilket er på et lavere niveau end i 2022.

Budgetanbefaling, konventionel mælk	2022	2023				
	Hele året	Q1	Q2	Q3	Q4	Hele året
Fedtværdi, kr. pr. kg	41,60	43,87	40,54	37,77	36,10	39,57
Proteinværdi, kr. pr. kg	54,09	57,03	52,70	49,10	46,93	51,44
Kilo-afhængige omkostninger, øre pr. kg	-11,47	-11,47	-11,47	-11,47	-11,47	-11,47
Råvareværdi, øre pr. kg	347	367	338	314	300	330
Kvalitetstillæg (3,2%), øre pr. kg	11,1	11,7	10,8	10,1	9,6	10,5
Arlagården Plus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Klimatjek	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Tillæg non-GM foder	10,6	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2
Acontopris pris, øre pr. kg	376	397	367	343	328	359
Logistik, øre pr. kg	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tillæg for uafhængig afhentning, øre pr. kg	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Tillæg for adgangsforhold og 3" studs, øre pr. kg	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Basisomkostninger/produktionsafgift, øre pr. kg	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Forventet efterbetaling og konsolidering på ejerbeviser, øre pr. kg	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7
Samlet mælkepris, øre pr. kg	396	417	387	362	347	378

Tabel 1. Budgetanbefaling for 2023, konventionel mælk

Budgetanbefalingen er i sagens natur behæftet med usikkerhed, da det ikke er muligt eksakt at forudse udviklingen i mælkeprisen 12-15 måneder frem i tiden. Som minimum bør budgetterne derfor gennemregnes med et prisspænd. Hvad er eksempelvis kreditbehovet ved et nedre henholdsvis øvre niveau af mælkeprisen. Vi anbefaler at regne med et udsving i prisen på +25 og -50 øre pr. kg, dvs. fra cirka 3,25 kr. pr. kg til 4,00 kr. pr. kg.

Tabel 2 viser budgetanbefalingen til 2023 for økologisk mælk samt den forventede gennemsnitlige pris i 2022. Det anbefales at anvende en budgetpris på 4,27 kr. pr. kg standardmælk ved budgetlægning for 2023. Det er et fald på 21 øre i forhold til mælkeprisen i 2022. Også her anbefaler vi, at budgetterne gennemregnes med et prisspænd på +25 øre og -50 øre pr. kg, dvs. fra cirka 3,75 kr. pr. kg til 4,45 kr. pr. kg.

Budgetanbefaling, økologisk mælk	2022	2023				
	Hele året	Q1	Q2	Q3	Q4	Hele året
Fedt værdi, kr. pr. kg	48,44	50,57	47,24	44,47	42,80	46,27
Protein værdi, kr. pr. kg	62,97	65,74	61,42	57,81	55,65	60,15
Kilo-afhængige omkostninger, øre pr. kg	-11,47	-11,47	-11,47	-11,47	-11,47	-11,47
Råvareværdi, øre pr. kg	406	424	396	372	358	387
Kvalitetstillæg (3,2%), øre pr. kg	13,0	13,6	12,7	11,9	11,4	12,4
Arlagården Plus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Klimatjek	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Acontoprís, øre pr. kg	428	445	417	393	379	409
Logistik, øre pr. kg	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tillæg for uafhængig afhentning, øre pr. kg	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Tillæg for adgangsforskel og 3" studs, øre pr. kg	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Basisomkostninger/produktionsafgift, øre pr. kg	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Forventet efterbetaling og konsolidering på ejerbeviser, øre pr. kg	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7
Samlet mælkepris, øre pr. kg	448	465	435	411	396	427

Tabel 2. Budgetanbefaling for 2023, økologisk mælk

Forudsætninger for budgetanbefalingen

Anbefalingerne for den konventionelle og økologiske pris er baseret på en gennemsnitsbedrift, der er Arla leverandør. Det anbefales, at der i hvert individuelt tilfælde tages hensyn til de på bedriften gældende forhold, idet der kan forekomme stor variation i størrelsen af f.eks. kvalitetstillæggene fra bedrift til bedrift.

Mælke markedet har globalt været i ubalance det seneste års tid, som følge af fald i indvejen. Det har resulteret i de aktuelt høje mælkepriser. I EU er markedspriserne steget med 50-70 procent. Der er tegn på, at markedet vil komme bedre i balance, og at priserne på mælkeprodukter vil stabilisere sig på et lavere niveau end det aktuelle.

De høje mælkepriser ser ud til at holde EU's produktion på et stabilt niveau de kommende måneder uden udsigt til en mærkbar stigning, da omkostningerne fortsat er høje, og at udvidelser på bedrifterne tager tid. Mejeri produkterne i det europæiske marked er kendetegnet ved en høj forædlingsgrad i forhold til de mejeriprodukter, der eksporteres ud af EU. Det medfører en højere europæisk mælkepris relativt til de globale priser.

Uden for EU er indvejen af mælk faldet, men USA leverer nu igen vækst i indvejen. Stigningen ses dog ikke på alle markeder, så der forventes en afdæmpet vækst i produktionen den kommende tid. Kinas økonomi er påvirket af covid-19 nedlukningerne. Det holder Kinas ellers stigende import af mælkeprodukter i ro, hvilket påvirker den globale mælkepris negativt.

Inflationen vil presse privatøkonomien, og det forventes at dæmpe efterspørgslen efter forædlede varer. Dermed kan der, trods en afdæmpet vækst i mælkeindvejen, forventes faldende mælkepriser.

Samlet set ventes mælkeprisen at følge den generelle tendens mod lavere priser på fødevarer. Således ventes mælkeprisen i 2023 at falde hen over året, men mælkeprisen vil fortsat befinde sig betydeligt over prisen i et "normalår".

Mælkeprisen på længere sigt

I forbindelse med budgetlægning efterspørges ofte prisen over en længere årrække frem i tiden. Der er selvsagt stigende usikkerhed med prognosehorisonten. Den offentliggjorte pris i Farmtal Online og DMS er derfor at betragte som et skøn, hvor vi tager udspring i et stiliseret konjunkturførløb med skiftevis høj- og lavkonjunkturer, der afspejler de historiske konjunkturcykler.

Når prisen i et "normalår" beregnes, tilstræbes det at give et kvalificeret bud på gennemsnitsprisen over et helt konjunkturførløb. Et "normalår" tager udgangspunkt i anslåede langsigtede priser fra OECD-FAO's tiårige prisprognoser for mælkeprisen i EU, som de fremgår af Agricultural Outlook. Der foretages endvidere en korrektion i henhold til valuta, den skønnede inflationsudvikling, produktivitetsudviklingen blandt de sterende mælkeproducenter samt tilpasning til danske markedsforhold.

Med disse korrektioner indikeres en pris pr. kg standardmælk på ca. 2,55 kr. i et "normalår". I OECD/FAO's fremskrivning er der taget højde for såvel den forventede udvikling i produktionen som den forventede udvikling i efterspørgslen, herunder befolkningstilvækst og stigende velstand.

Det er vigtigt at notere sig, at priserne i de enkelte år kan variere meget i forhold til et "normalår". Ligeledes er det indikerede prisniveau i et "normalår" ikke statisk, men bliver genberegnet og eventuelt revideret i forbindelse med ændringer i OECD/FAO's forventninger.

Emneord

[Budget](#)

[Prisprognoser](#)

[Produktionsøkonomi](#)

Publiceret: 06. oktober 2020

Opdateret: 29. september 2022

Vil du vide mere?

Morten Nyland Christensen

Specialkonsulent

SEGES

mony@seges.dk

+45 2096 8083

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S

Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15

Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

